

EXCURSIÓ Á VALLVIDRERA

Y

SANTA CREU D'OLORDRE.

8 abril 1877.

Reunits á Sarriá, en lo cami que conduheix á Vallvidrera, lo Sr. President Fiter é Inglés, lo Secretari 1er D. Marsal Ambrós, D. Roman Arnet, D. Ramon Arabia, D. Francisco Manel Pau y l' infrascrit (D. Eudalt Canibell,) s' obrí la sessió á dos quarts de déu del matí.

.

Quedá suspesa la sessió á tres quarts de déu del matí pera dirigirnos á Vallvidrera. En aquest punt, lo Sr. Secretari 1.er tingué de tornarsen á Barcelona pera cumplir sos compromisos, demostrantli los allí presents lo molt greu que 'n sentiam.

Arribats que fórem á Vallvidrera emprenguèrem lo cami envers la esglesia, colocada en una fondalada que es un tresor pera la historia natural.

Lo Sr. Rector, vista la carta de recomanació que facilitá

D. Càrles Faralt al digníssim Sr. President, ab molta franquesa nos mostrarà tot quant conté aquella esglesia.

En lo retaule del altar major vegérem lo que serian un temps bellas pinturas, avuy malament restauradas, ihiurantse solsament d' aytal profanació las duas portas laterals del altar pera vergonya y oprobi dels restauradors.

Aquí quedá provada una volta més la necessitat de nostra benvolguda Associació.

Lo Sr. Rector, sens apoyar sa opinió en cap document, está cregut de que aytal altar fou portat de Roma y restaurat á Barcelona; essent aquesta opinió molt errada, per quant en las sobreditas portas que no son restauradas y quals imatjes son S. Pere y S. Pau s' hi llegeix dessobre respectivament:

Any 1597

à 6 febre.

Preguntant al dit Sr. Rector si á la parroquia hi havia alguna costum tradicional ó be si en son arxiu conservava documents que poguessen interessarnos; digué que de costum sols hi havia la de repartir un pá petit á tots quants lo dia de Pasqua de Ressurrecció anavan á la esglesia, començant la cerimonia per l' Ajuntament; ademés també se celebra allí la professó de la maledicció de la oruga quan lo terreno n' está infestat.

De documents digué que no n' hi havia; que sols podia ensenyarnos un escrit de la guerra de la Independencia. En efecte, es casi un diari d' aquella época escrit per un Rector de la meteixa parroquia, ab molta senzillés, demostrant son autor estar molt enterat dels aconteximens, no sols de la cort de Càrlos IV, sino de tot quant succehia en nostra sempre desgraciada Espanya.

Acordàrem tornàs expressament allí la Secció Literaria, pera copiar dit manuscrit.

En duas de las quatre capellas laterals poguérem admirar pinturas molt apreciabls, sobre tot alguna figura descolla per las bonas proporcions, y totas en general per las ben acabadas y expressivas testas.

Despres d' haver vist detingudament tot quant tanca la esglesia de Vallvidrera, anàrem cap á Santa Creu d' Olor-dre.

A poch d' haver sortit de Vallvidrera, trobarem ab la típica creu del Llavallol de la que 's conta que dessota hi ha enterrat un frare y sobre tot algun tresor junt ab una espasa de puny d' or; creencia que per lo cavalleresca podrà esser tant bonica com se vulla, pero que potser un dia, tal volta no llunyá, done lloch á que algun selvatje, temptat per la cobdicia, tire á terra aquell simbol de la fé á la par que monument d' utilitat pública.

Passada la creu comensá á ploure, encare que poch, y crech que es circumstancia digna d' esser mentada en estas Actas que ni un sol dels que componiam la expedició tractá de tornar enrera ni 's vege penedit d' aytal sortida.

Arribàrem á Santa Creu d' Olor-dre é incontinent anarem á trobar lo Sr. Rector qui, per la carta de recomanació que per instancia del Sr. President nos lliurá lo ja mentat Don Càrles Faralt, nos ensenyá la esglesia, que conté alguns quadros que no poguérem apreciar, tant per lo mal cuydats com per la poca llum que reben.

Lo Sr. President preguntá al Sr. Rector si tenia lo salomó gólich que ans ornava la esglesia, y la resposta obtinguda nos feu pensar que sí no era destruït poch se 'n faltava.

Arreconada prop de la pica baptismal hi ha una lápida de

VALLVIDRERA.—CREU DEL LLAVALLOL.

Dibuix de D. J. Serra y Pausas, de un croquis de D. Eudalt Canibell.

bonichs y ben conservats caràcters del segle xiv qual contingut es aquest:

: II : NONIS : FEBR : ANNO : DNI : M : CCC :
XVIII : OBIT : A : LUPETI : RECTOR : PRESENTIS :
ECLIE : SCE : ✠ : PROQUO : MANUMISSORES :
SUI : III : ANNIVERSARIA : STATUERUNT : PER
SACRISTA : DICTE : ECCLIE : VEL RECTOREM
ALTARIS : SCI : IACOBI : SITI : IN : CAPEL
LA : MOLENDINORUM : REGALIUM : FACIE
+ DA : IN PACE : EIUS : ANA : REQUESCANT : AME

Tampoch se deu passar per alt la pica d' aygua beneyta d' un marbre negre procedent d' una pedrera en explotació prop de la esglesia.

Posseheix lo Sr. Rector en sa habitació una imatge bisantina no despreciable.

A una paret tocant al cementir y cobert d' esbarzers hi ha empotrats dos fragments que apar son bisantins.

Entre sos llibres guarda lo Sr. Rector una obra qual titol es *Descripcion del África* del escriptor català Fr. Jaume Rebullosa, imprés á Gerona per Jaume Bró en 1748, un vol. en 4.^t, que no cita Torres Amat entre las obras del citat Rebullosa.

A ben segur que hauriam tret mes profit de Santa Creu d' Olordre, dada l' antiguetat que sembla tenir, si lo Sr. Rector hagués tractat de satisfer la nostra curiositat.

Lo terme de Santa Creu apar deu esser riquissim en mineras, sobre tot en marbre y pissarra.

Sortirem de Santa Creu dirigintnos á Barcelona per Sant

Feliu de Llobregat ab la pluja á la esquena, com vulgarment se diu, *per espay de mes d' una hora.*

S' obrí de nou la sessió á un quart de sis en Sant Feliu, expressant lo Sr. President que res podia dirnos dels llocs que haviam visitat per no contar cap fet digne de mentarse.

Los travalls fets son: lo Sr. President, un croquis de la creu del Llavallol y algun detall de Santa Creu d' Olordre; *l' infrascrit, la dita creu del Llavallol y algun altre detall.*

Lo Sr. Arnet reculli algunas plantas y minerals. S' acordá, la sessió pròxima, anar al Papiol. No haventhi altre assumpto de que tractar s' alsá la sessió á tres quarts de sis de la tarde.

(Extracte del acta firmada per los Srs. President y
Secretari 2.º de la Associació.)
